

Жіноча голівка. 1830. [Вільно]. Папір, італійський олівець. 47,7 x 38. НМТШ, № г-275.

Праворуч під рисунком олівцем авторський напис: **1830 – Года Рисоваль Тарась Шевченко**, підтверджений графологічною експертизою, під ним стертий напис, в якому прочитуються заголовні літери латинського алфавіту: **R...Y...N...** та в кінці, можливо, слово: **Григорьевъ**. Ліворуч нижче чорнилом Шевченків пізніший підпис: **На память Александру // Ивановичу Уварову // Т. Шевченко**. Вздовж нижнього краю рисунка олівець напис, в якому експерти виявили лише окремі знаки латинського шрифту. Висновки експертиз зберігаються у НМТШ. На звороті ліворуч унизу позначено олівцем: **20 сентября**.

Указатель выставки Blanc et noir Императорской Академии художеств. – СПб., 1903. – С. 20. – № 297.

[**Новицький О.**] [Коментар до малюнків Т. Г. Шевченка] / [О. Новицький] // Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів. – Т. 8: [Малярські твори Тараса Шевченка / Упорядкув. та комент. О. Новицького]; ВУАН, Комісія для видавання пам'яток новітнього укр. письменства. – [К.] : Держ. вид-во України, [1932]. – С. 17. – № 164. – Табл. 123.

Бескин О. Т. Г. Шевченко как художник / О. Бескин // Искусство. – 1939. – № 2. – С. 21.

Болясний І. Л. Шевченко-художник / І. Л. Болясний // Великий поет-революціонер : науково-літературний збірник Одеського державного університету, присвячений 125-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка. 1814–1839 / Редкол.: М. О. Савчук (відп. ред.) та ін. – Одеса : Одеський держ. ун-т, 1939. – С. 221.

Бурачек М. Творчий шлях / М. Бурачек // Комуніст. – К., 1939. – 6 лютого.

Лапоногов И. Гениальный мастер кисти / И. Лапоногов // Горьковская коммуна. – Горький, 1939. – 9 марта.

Футерман А. Шевченко-художник / А. Футерман // Ворошиловградська правда. – 1939. – 3 березня.

Скворцов А. М. Художник Тарас Шевченко / А. М. Скворцов. – М.; Ленинград : Искусство, 1941. – С. 17.

Бондаренко А., Косян В. Скарбниця української культури / А. Бондаренко, В. Косян // Київська правда. – 1949. – 24 квітня.

Трутенъ Є. Наш великий художник / Є. Трутенъ // Вінницька правда. – 1952. – 9 березня.

Чепурний М. Т. Г. Шевченко – геніальний художник / М. Чепурний // Вільна Україна. – 1952. – 16 березня.

Зайцев П. Життя Тараса Шевченка / П. Зайцев. – Нью-Йорк, Париж, Мюнхен, 1955. – С. 36.

Косарик Д. М. Життя і діяльність Т. Шевченка: літературна хроніка / Д. М. Косарик. – К. : Радянський письменник, 1955. – С. 18.

Чумак К., Косян В. Про реставрацію художніх творів / К. Чумак, В. Косян // Радянська культура. – 1955. – 5 травня.

Махновець Л. Ранній малюнок Шевченка / Л. Махновець // Україна. – 1956. – № 18. – С. 27.

Кирилюк Є. П. Т. Г. Шевченко: Життя і творчість / Є. П. Кирилюк. – К. : Держ. вид-во «Художня література», 1959. – С. 13.

Б. А. Оком художника // Друг читача. – 1961. – 30 грудня.

Будник М. Безсмертна спадщина / М. Будник // Радянська культура. – 1961. – 16 липня.

Затенацький Я. Тарас Григорьевич Шевченко / Я. Затенацький. – М. : Гос. изд-во изобразительного искусства, 1961. – С. 2.

Судак В. О. Малярська спадщина Т. Г. Шевченка доакадемічного періоду / В. О. Судак // Питання шевченкознавства. Вип. 2. – К. : АН УРСР, 1961. – С. 97–109.

Середа Є. О. До атрибуції портретів роботи Т. Г. Шевченка 1845–1847 рр. / Є. О. Середа // Питання шевченкознавства. Вип. 3. – К. : АН УРСР, 1962. – С. 35.

Облога П. Гострим оком дослідника / П. Облога // Радянська культура. – 1963. – 10 березня.

Шевченко Т. Повне зібрання творів : у 6 т. / Т. Шевченко; АН УРСР; ред. кол.: М. К. Гудзій (голова) та ін. – К. : Вид-во АН УРСР, 1963. – Т. 4: Повісті. – С. 205, 226, 235, 236, 243.

Жур П. В. Шевченковский Петербург / П. В. Жур. – Ленинград : Лениздат, 1964. – С. 69, 137, 166.

Касіян В. Офорти Тараса Шевченка / В. Касіян. – К. : Мистецтво, 1964. – 160 с.

Затенацький Я. П. Чий портрет копіював Тарас? / Я. Затенацький // Радянська культура. – 1964. – 2 квітня.

Затенацький Я. Українське мистецтво першої половини ХІХ ст. / Я. Затенацький. – К. : Мистецтво, 1965. – С. 49.

Синиця О. Виставка «Шевченко-художник» / О. Синиця // Прикарпатська правда. – 1966. – 5 червня.

Анісов В. Ф., Середа Є. О. Від підмайстра до академіка. Нарис про Шевченка-художника / В. Ф. Анісов, Є. О. Середа. – К. : Мистецтво, 1967. – С. 7.

Баранова М. Вещий сон / М. Баранова // Днепровская звезда. – 1970. – 7 марта.

Касіян В. Мистецька спадщина Шевченка і нове в її дослідженні / В. Касіян // Касіян В. Про мистецтво. Вибрані статті. – К. : Мистецтво, 1970. – С. 255.

Жур П. Шевченківський Петербург / П. Жур. – К. : Дніпро, 1972. – С. 95–96.

Анісов В. Ф., Середа Є. О. Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка / В. Ф. Анісов, Є. О. Середа. – К. : Дніпро, 1976. – С. 14.

Тарас Шевченко : альбом / авт. вст. ст. та упоряд. Г. П. Паламарчук. – К. : Мистецтво, 1976. – С. 6.

Шевченківський словник : у 2 т / АН УРСР, Ін-т літ-ри ім. Т. Г. Шевченка / Ред. кол.: Є. П. Кирилюк та ін. – К. : Головна ред. УРЕ. – Т. 1. – 1976. – С. 400; Т. 2. – 1977. – С. 115, 285, 297.

Внучкова Л. І. Авторські дарчі написи на малюнках і «Кобзарях» Т. Г. Шевченка 1860 року / Л. Внучкова // Питання шевченкознавства. Вип. 5. – К. : АН УРСР, 1978. – С. 83.

Кирилюк Є. Вильнюські пошуки / Є. Кирилюк // Літературна Україна. – 1980. – 11 листопада.

Остроушко Л. Пам'ятне літо Кобзаря / Л. Остроушко // Зоря Полтавщини. – 1980. – 24 лютого.

Степовик Д. В. Українське мистецтво першої половини ХІХ століття: нариси з історії українського мистецтва / Д. В. Степовик. – К. : Мистецтво, 1982. – С. 130.

Жаборюк А. А. Мистецтво живопису і графіки на Україні в першій половині і середині ХІХ століття / А. А. Жаборюк. – К.; Одеса : Вища школа, 1983. – С. 69.

Шевченко-художник : каталог виставки. До 170-річчя з дня народження. – К., 1986. – С. 7.

Гаско М. Ще одна версія або пошуки першоджерела / М. Гаско // Київ. – 1989. – № 3. – С. 157–158.

Никитюк Т. Загадка Андрієни Лекуверр / Т. Никитюк // Літературна Україна. – 1989. – 9 липня.

Судак В. О. Рання творчість Шевченка-художника / В. О. Судак // В літопис шани і любові / Упоряд. Л. Д. Зінчук, В. О. Судак. – К. : Вид-во КДУ, 1989. – С. 111.

Національний музей Тараса Шевченка : [альбом] / Упоряд.: Т. Андрущенко, С. Гальченко. – К. : Мистецтво, 2002. – С. 197.

Наумова Н. «І бога богом назову...» (Християнські мотиви у творчості Тараса Шевченка) / Н. Наумова. – Хмельницький : П. П. Мельник, 2004. – С. 16.

Овсійчук В. Мистецька спадщина Тараса Шевченка у контексті європейської художньої культури / В. Овсійчук. – Львів : Ін-т народознавства НАН України, 2008. – С. 48.

Шевченківська енциклопедія : в 6 т. / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка; редкол.: М. Г. Жулинський (гол.) [та ін.]. – К., 2012; – Т. 2: Г–З. – С. 629–630.

Шевченко-художник. Бібліографічний покажчик (1839–2012) : у 2 т. / Упоряд.: Н. І. Орлова, Л. І. Буряк, Б. А. Короленко. – Т. 1. – К. : ДП НВЦ «Пріоритети», 2013. – 434 с.

Шляхами Великого Кобзаря : атлас / [упоряд.: Л. М. Веклич, Н. О. Крижова; авт. текстів: О. В. Білоконь та ін.; відп. ред. Н. О. Крижова]. – К. : ДНВП «Картографія», 2013. – С. 19.